

Evaluatie inzameling oud papier en karton in Sint Marten - Sonsbeekkwartier

Door: Stichting De Groene Vos
Datum: 28 mei 2015
Contactadres: secretaris@degroenevos.nl

1. Aanleiding enquête

In oktober 2013 heeft de gemeente Arnhem een nieuw inzamelsysteem voor oud papier en karton ingevoerd: blauwe minicontainers voor benedenwoningen en ondergrondse containers voor bovenwoningen en flats. Voor Sint Marten-Sonsbeekkwartier hebben Stichting De Groene Vos en de gemeente Arnhem in oktober 2013 gekozen voor inzameling in de middag in plaats van in de avond, onder meer in verband met parkeeroverlast 's avonds. Bovenhuisbewoners en mensen die geen minicontainer konden of wilden hebben zijn gestimuleerd om samen met hun benedenburen een afspraak te maken over gezamenlijk gebruik van de blauwe minicontainer. Bij De Groene Vos waren gratis stickers beschikbaar die op de container konden worden geplakt waarmee kenbaar wordt gemaakt dat de container mede gebruikt kon worden door (boven)buren. Het aantal van de vier bestaande ondergrondse containers voor oud papier is niet uitgebreid.

Eind 2014/begin 2015 is deze situatie geëvalueerd door Stichting De Groene Vos.

2. Inzamelresultaten

In 2014 is er door Stichting De Groene Vos (voorheen Stichting Kom op voor een duurzame wijk) 3,94 ton minder papier ingezameld dan in 2013. Het lijkt er dus op dat de doelstelling van de gemeente om met gebruik van de blauwe minicontainers een hogere opbrengst te krijgen niet is gehaald. Dit is echter niet duidelijk omdat het niet bekend is wat in de ondergrondse containers is ingezameld. Ook zijn er geen cijfers beschikbaar over de hoeveelheid papier dat in het restafval achterblijft. De gemeente Arnhem heeft toegezegd deze cijfers te achterhalen.

3. Enquête onder wijkbewoners

In december 2014 heeft Stichting De Groene Vos in samenwerking met de gemeente Arnhem een enquête uitgezet in Sint Marten-Sonsbeekkwartier. Ieder huishouden heeft een enquêteformulier in de bus gekregen. Er zijn 192 enquêtes geretourneerd.

3. Belangrijkste resultaten en conclusies enquête

- **Ruim 93% van de geënquêteerden scheidt altijd al papier en karton. De woonsituatie speelt hierbij geen rol.**
- **Bewoners bovenwoning zijn niet tevreden met het nieuwe systeem.**
Ongeveer de helft van de mensen op een bovenwoning brengt het oud papier naar een ondergrondse container. Zij zijn hier echter niet tevreden over. Ze vinden onder meer dat er te weinig ondergrondse containers zijn om het papier naar toe te brengen. De wijk Sint Marten-Sonsbeekkwartier heeft veel bovenwoningen. Een aanzienlijk deel van de wijk is dus niet blij met de nieuwe inzamelwijze, ook al doet bijna iedereen er trouw aan mee.
- **Bewoners benedenwoning zijn niet ontevreden met het nieuwe systeem.**
Een meerderheid (63,2%) van de bewoners van benedenwoningen heeft een voorkeur voor de blauwe minicontainer.
- **Flatbewoners hebben geen significante voorkeur voor een bepaald inzamelsysteem.**
De voorkeur van flatbewoners is ongeveer gelijk verdeeld over verzamelen via minicontainer, ondergrondse container en dozen aan de straat. Dit zou mogelijk met het trappenhuis /lift te maken kunnen hebben. Opvallend is dat een aantal flatbewoners de blauwe minicontainer een goed systeem vindt, hoewel ze deze zelf niet hebben.
- **Bij de aankondiging van de invoering van de blauwe minicontainers is meegedeeld dat gebruikmaking van de blauwe minicontainer niet verplicht is. Van deze mogelijkheid is ruimschoots gebruik gemaakt.**
Van de 122 huishoudens die een blauwe container hebben ontvangen, zijn er 19 die de container hebben teruggegeven
- **Van de 96 huishoudens die geen blauwe minicontainer hebben ontvangen, maken 26 huishoudens gebruik van de minicontainer van de burens.**
Huishoudens die geen blauwe minicontainer hebben gekregen, zijn over het algemeen bewoners van bovenwoningen. Ruim een kwart daarvan maakt mede gebruik van de minicontainer van de burens. Dit is weliswaar een behoorlijk aantal, maar dat aantal kan waarschijnlijk verder worden vergroot, mede vanwege het feit dat ruim twee derde van de respondenten niet op de hoogte is van de gratis sticker die op de blauwe minicontainer geplakt kan worden om samen delen met de burens te bevorderen .
- **Er is ontevredenheid over het aantal ondergrondse containers, desondanks worden ze veel gebruikt.**
Slechts 41% vindt dat er voldoende ondergrondse containers in de wijk zijn. Ook zijn er klachten over te volle containers. Het aantal mensen dat niet tevreden is over het aantal ondergrondse containers is ongeveer gelijk aan het aantal mensen dat geen blauwe minicontainer heeft gekregen en nu dus wel aangewezen is op ondergrondse container. Dit levert het risico van afhakers op: mensen gaan stoppen met het papier gescheiden in te zamelen.
- **Het effect van invoering van de blauwe minicontainer op het aantal mensen dat papier inzamelt is gering.**

Sinds de invoering van de blauwe minicontainer is er een nettostijging van 2,6% van het aantal mensen dat papier/karton apart houdt; 93% deed dit altijd al. Er is dus geen significant negatief of positief effect door het invoeren van de blauwe minicontainer.

- **Onvoldoende ruimte voor de blauwe minicontainers is een probleem in Sint Marten-Sonsbeekkwartier.**
Van de kleine groep die een reden opgeeft waarom ze de blauwe minicontainers niet gebruiken, is een kwart ruimtegebrek.
- **Het nieuwe tijdstip voor papierinzameling is prima.**
Slechts 6,2% vindt de nieuwe inzameltijd onhandig. Er is 's middags duidelijk minder hinder van dubbel geparkeerde auto's (ervaring papierinzamelaars)
- **Mensen geven aan dat zij weten wat bij het oud papier mag.**
Van de geënquêteerden geeft 94,8% aan te weten wat wel en niet bij het oud papier mag.
- **De informatievoorziening is voldoende, maar kan beter**
De informatievoorziening is voldoende: 88% geeft aan niets te missen. Zelfs mensen die geen blauwe minicontainer hebben, weten wanneer deze aan de straat moet staan. Het is belangrijk dat er een combinatie is van verschillende communicatiemiddelen: zowel digitaal als op papier.
- **Duurzaamheid is een belangrijke reden om papier/karton apart te houden.**
Van de geënquêteerden zamelt 65% in om milieuredenen, 24,2% noemt Stichting Kom op voor een duurzame wijk (nu: Stichting De Groene Vos) die zich inzet voor duurzaamheid in de wijk. Dit geeft aan dat er een forse drijfveer is om het papier en karton apart te houden. Mensen zullen niet direct stoppen met inzamelen als het inzamelsysteem hen niet aanstaat. De kans dat mensen uiteindelijk toch minder papier apart gaan houden, is echter niet te verwaarlozen.
- **Veel mensen vinden de blauwe minicontainer storend voor het straatbeeld.**
Bijna een derde van de respondenten (30,2%) is van mening dat het straatbeeld door de invoering van de blauwe minicontainer er op achteruit is gegaan en 25,5% ziet geen verschil. De reden van de ondervonden verslechtering van het straatbeeld is dat een aanzienlijk aantal blauwe containers in Sint Marten en in Sonsbeekkwartier-Zuid op straat of in de voortuintjes staat en als storend wordt ervaren. Eén van de doelstellingen van het nieuwe inzamelsysteem was nu juist dat het straatbeeld er op vooruit zou gaan.

4. Ervaringen inzamelende organisatie

Het nieuwe inzamelsysteem heeft voor de inzamelaars van Stichting De Groene Vos nogal wat haken en ogen. De inzamelapparatuur van de SITA-wagens hapert regelmatig, waardoor de blauwe minicontainers niet vlot geleegd kunnen worden. Ten tweede kunnen de blauwe minicontainers door dicht op elkaar geparkeerde auto's regelmatig niet vlot naar de inzamelwagen getransporteerd worden. Ten derde moet de inhoud van de minicontainer soms met de hand worden geleegd, omdat de container is volgepropt met karton dat niet los laat. Ook signaleren we een toename van zwerfvuil in de wijk door de vele snippers die bij het

overhevelen van de containers over de weg dwarrelen, vooral bij winderig weer.

Mensen blijven met name grote kartonnen dozen (verpakking van fietsen, schermen, meubilair, etc.) los aanbieden. Deze grote kartonnen stukken vormen door toenemende internetverkoop een steeds groter aandeel in de samenstelling van het oud papier. Voor de inzamelaars is het een relatief kleine moeite om deze losse stukken in te laden. Ergonomisch ervaren de inzamelaars weinig verschil tussen het laden van dozen en het laden met minicontainers.

De inzameltijd op de maandagmiddag is geen probleem. Er kunnen ook 's middags voldoende vrijwilligers worden geworven. Een positief punt van 's middags inzamelen is dat er minder hinder is van dubbel geparkeerde auto's.

4. Eindconclusie

Oud papier inzamelen in Sint Marten-Sonsbeekkwartier betekent maatwerk. Met name in Sint Marten is er onvoldoende ruimte voor de blauwe minicontainer. Bovenhuisbewoners zijn over het algemeen niet blij met het nieuwe systeem. Ze vinden onder andere dat er te weinig ondergrondse containers zijn.

5. Aanbevelingen aan gemeente Arnhem

Lever maatwerk en pas het inzamelsysteem op de wijk aan: een combinatie van blauwe minicontainer, dozen aan de straat en ondergrondse container.

Laat mensen kiezen welk systeem ze willen: blauwe minicontainer, dozen aan de straat of gebruik van de ondergrondse container. Extra voordeel van de mogelijkheid dat ook dozen aan de straat mogen worden gezet, is dat plaatsing van meer kostbare ondergrondse containers in de schaarse openbare ruimte niet nodig is. Tevens sluit dit goed aan bij het principe van omgekeerd inzamelen dat waarschijnlijk in heel Arnhem wordt ingevoerd, waarbij oud papier aan huis wordt opgehaald (haalsysteem).

Continueer de inzameling op maandagmiddag vanaf 14.00 uur.